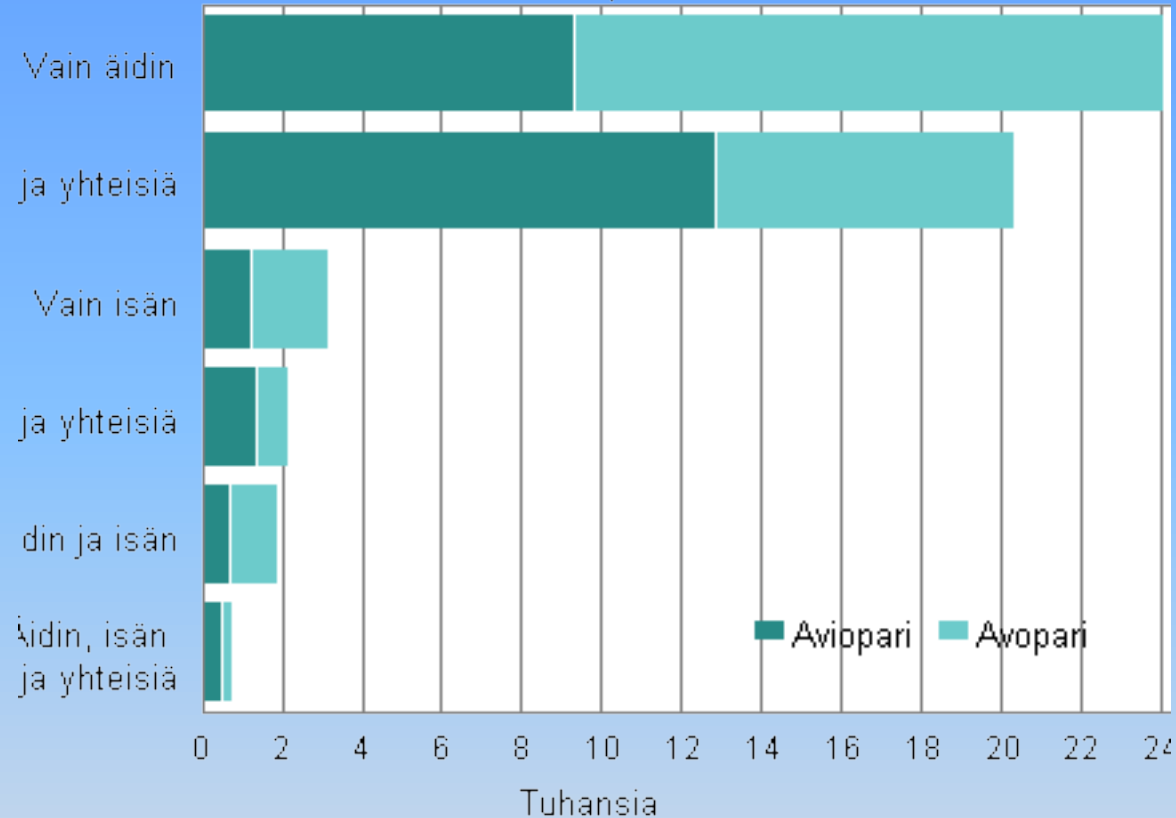

Uusperhekoulutus vapaaehtoisille

14.10.2014

Kati Kuusio

Perheen alle 18-vuotiaat lapset ovat

Uusperheitä vuonna 2013: 52 709

Alle 18-vuotiaita lapsia 2013: 109 568

Tilastokeskus 2014.

Uusperheen määrittelyä

- Perhe, jossa asuu pariskunnan lisäksi jommankumman tai molempien lapsia entisestä liitosta
- Lisäksi yhteiset lapset, kotoa poismuuttaneet, etävanhemman luona vierailevat → LUKU!

Ydinperheen pariskunnan ero

- Kriisi → viha, suru, pettymys...
- Ero haavekuvasta
- Mahdollisuus
- 5 K:ta; kiukku, katkeruus, kaipaus, KAIHO, kauniit muistot
- Vaikutus lapsiin

Ydinperheen pariskunnan ero

- Virallinen ero/psykologinen ero
- Erokriisissä pitkällä, kun kostohaaveet tai toivo toisen kurjemmasta olosta loppuneet
- Viimeinen eron vaihe, kun kumppani rakastuu toiseen ja perustaa uuden perheen

Uusparisuhde

- Kehitysvaiheet; symbioosivaihe, eriytymisen vaihe, kumppanuuden vaihe → käsi kädessä uusperheen kehitysvaiheiden kanssa
- Rakastuminen, joka sulauttaa kaksi perhettä yhdeksi
- Uusparisuhteessa alusta asti lapset
- Menneisyyden haamut esillä
- Mitä paremmin uuspari voi, sen paremmin voi uusperhe

Uusparisuhteen erityispiirteitä ja voimavaroja

- Uusperheen dynamiikan ja kehitysvaiheiden vaikutus
- 2/3 ikuisia ja ratkaisemattomia parisuhdeongelmia → Miten pari oppii näiden kanssa elämään?
- Erilaiset käsitykset ja odotukset perhemallista ja parisuhteen muodosta
- Perheen sisäiset lait ja dynamiikka
suosiollisempia omille lapsille puolisoa vastaan
- ULKOPUOLISUUDEN TUNNE

- Parisuhteen ja vanhemmuuden vaikutus toisiinsa
- Ulkopuoliset tekijät
- Kahdenkeskisen ajan vähyys
- Epäonnistumisen pelko, onnistumisen pakko
- Mustasukkaisuus, **syllisyys**, omat lapsuudenkokemukset
- Onko ero jo käsitelty? → Eksä syntipukki
- Pariskunnan huomio ja panos
- Rajat ”meihin ja muihin” omilla säännöillä
- Avoimuus ja puhuminen
- Arkirakkaus, uusparin oma aika

- Uuspariskunta pysyy yhdessä, kun ratkaisee sosiaalisen vanhemmuuden kysymyksen
- Menneisyyksien päälle rakentaminen
- Vierailevat lapset
- Lapset tunneilmapiirin kuljettajina
- Uusparisuhde uusperheen ytimessä

Uusperhe

- Erilaiset uusperheet
- Uusi kokonaisuus, jolla suhde vanhaan
- Ideaali perheestä ja malli edellisestä biologisesta perheestä
- Jokaisella uusperheen kehitysvaiheet!

Uusperheen kehitysvaiheet

Patricia L. Papernow 1984

- **Aloitusvaihe** : Fantasia, Syventyminen, Tietoisuus
- **Uudelleen organisoitumisen vaihe** : Mobilisointi, Toiminnan vaihe
- **Vakiintumisen vaihe** : Yhteys, Päätösvaihe
- 4-12 vuotta
- *Normaali* uusperheen kehitys
- Ensimmäiset 3-4 vuotta kriittistä aikaa

Aloitusvaihe 2-3 vuotta

- **Fantasia:** uskomukset, myytit, fantasiat, eheytetään rikkinäinen perhe, vanhempipuoli palvoo lapsipuoliaan ja toisinpäin...
- **Syventyminen/Mukautuminen:** fantasia ei toteudu, voimakkaat negatiiviset tunteet vanhempipuolella, jotakin on pielessä
- **Tietoisuus:** vanhempipuolet nimeävät tunteitaan, kokevat niitä, näkevät kaavaa niiden syntymiselle, tietoisuus muutoksen tarpeesta, mutta vain omassa päässä

Uudelleen organisoitumisen vaihe 1-3 vuotta

- **Mobilisointi:** vanhempipuoli puhuu ääneen tunteistaan, tarpeistaan ja havainnoistaan; konflikteja ja kaaosta, kun erimielisyydet ensi kertaa esiin
- **Toiminnan vaihe:** uuspari alkaa ratkaista *yhdessä* erimielisyyksiään, empaattinen ymmärrys, vanhoja tapoja pois ja uusia luodaan, rajat

Vakiintumisen vaihe

- **Yhteyden vaihe:** läheisyys lisääntyy vanhempipuoli-lapsipuoli suhteessa, uusvanhempiasiat eivät kuormita uusparisuhdetta, erimielisyydet perustana vanhempipuolen roolille
- **Päätösvaihe:** vanhempipuoli-lapsi-suhteet taka-alalle; uusperheen omat normit ja yhteinen historia, sureminen

Vanhempipuolena uusperheessä

- Eriytinen asema → riippuu parisuhteesta
- Roolien sekavuus
- Odotukset biologisten lasten, puolison lasten ja uuden kumppanin taholta
- Biologinen vanhempi määrittää roolin
- Ulkopuolisuuden tunne
- Valmis arjen malli
- Syntipukin rooli?
- TAHTO, TILA, TUNNE

Äitipuolena uusperheessä

- **Myytit ja uskomukset**
- Ilkeän äitipuolen kierre
- Äitipuolet rakastavat lapsipuoliaan
- Biologinen äiti parasta lapselle
- Isän vastuu vanhemmuudesta
- Jatkuva neuvottelu

Isäpuolena uusperheessä

- Mitä kauempana biologinen isä, sen tärkeämpi isäpuoli erityisesti pojille
- Paikka uusperheessä *tekemisen kautta*
- ”Lapsellinen” isäpuoli → Omat lapset saman katon alla? Tasapainoilu, syyllisyys, biologisten lasten kateus ja mustasukkaisuus
- Lapseton isäpuoli → Vanhemmuuden ymmärtäminen? Läheisyys lapseen? Epärealistiset odotukset, kiintymistä enemmän

Lapsena uusperheessä

- Ikä, suhteet biologisiin vanhempiin ja biologisten vanhempien välit
- Solidaarisuus ja lojaalius biologisille vanhemmille
- Uussisarukset aikuisia nopeammin perheeksi
- Kehitysvaiheet läpi
- Mitä pienempi lapsi, sen helpompi sopeutua
- Lapsi takaisin lapsen paikalle
- Korjaavaa kokemusta

Sisaruksena uusperheessä

- Biologisten sisarusten yhteinen historia
- Esikoinen, keskimmäinen vai kuopus?
- Sisarussuhteiden syntymiseen vaikuttavat lasten iät ja asumisjärjestelyt
- Uusperheessä lasten asema sisarusten kesken muuttuu
- Täyssisarukset, sisarpuolet, uussisarukset
- Ei välttämättä samanlaista perheyhteyden tunnetta tai solidaarisuutta

Uusperheen ja –parisuhteen tunnemaailman koontia

- Ydinperheen rakenne, jossa heikko parisuhteen osajärjestelmä, kiinteäsidoksinen vanhemman ja lapsen välinen liitto, ”ulkopuolisen” sekaantuminen perheeseen → ***viittaa sairaalloisuuteen; uusperheessä normaali lähtötilanne***
- Uusperhe perheytynyt, jos puhutaan ”meistä”
- Mustasukkaisuus, syyllisyys, voimattomuus, turhautuminen ja vihan tunteet puolison lapsia kohtaan **normaalia**

- Uusperhe käy läpi kaikki uusperheen kehitysvaiheet
- Tarvitaan ulkopuolisuuden sietokykyä, joustavuutta, kärsivällisyyttä ja lojaliteettiristiriitojen sietokykyä
- Uusparisuhteen toimiminen uusperheessä keskiössä
- Uusperheen ja –parisuhteen ongelmia voidaan ennaltaehkäistä
- Uusperheen aikuiset ottavat vastuun perheestä
→ kun aikuisilla on hyvä olla, on lapsillakin hyvä olla
- Uusperhe on aina uusi mahdollisuus